

Briuselis, 2018 m. vasario 8 d.

PRANEŠIMAS SUINTERESUOTOSIOMS ŠALIMS

JUNGTINĖS KARALYSTĖS IŠSTOJIMAS IR TEISĖS AKTŲ NUSTATYTO AUDITO SRITIES ES TAISYKLĖS

2017 m. kovo 29 d. Jungtinė Karalystė pranešė apie savo ketinimą išstoti iš Sąjungos pagal Europos Sąjungos sutarties 50 straipsnį. Tai reiškia, kad jei ratifikuotame susitarime dėl išstojimo¹ nebus nustatyta kita data, visa Sąjungos pirminė ir antrinė teisė nebebus taikoma Jungtinei Karalystei nuo 2019 m. kovo 30 d. 00.00 val. Vidurio Europos laiku (toliau – išstojimo diena)². Tuomet Jungtinė Karalystė taps trečiąja šalimi³.

Pasirengti išstojimui turi ne tik ES ir nacionalinės institucijos, bet ir privatūs subjektai.

Atsižvelgiant į didelį netikrumą, visų pirma susijusį su galimo susitarimo dėl išstojimo turiniu, teisės aktų nustatytą auditą atliekantiems auditoriams ir įmonėms, kurioms taikomi audito reikalavimai, primenamos teisinės pasekmės, į kurias reikės atsižvelgti Jungtinei Karalystei tapus trečiąja šalimi⁴.

Atsižvelgiant į visas pereinamojo laikotarpio priemones, kurios gali būti įtrauktos į galimą susitarimą dėl išstojimo, nuo išstojimo dienos teisės aktų nustatyto audito srities ES taisyklės (visų pirma Teisės aktų nustatyto audito direktyva⁵) Jungtinei Karalystei nebetaikomos. Pagrindinės to pasekmės:

¹ Šiuo metu vyksta derybos su Jungtine Karalyste dėl susitarimo dėl išstojimo sudarymo.

² Be to, pagal Europos Sąjungos sutarties 50 straipsnio 3 dalį Europos Vadovų Taryba, susitarusi su Jungtine Karalyste, gali vieningai nuspręsti, kad Sutartys nustos galioti vėliau.

³ Trečioji šalis – šalis, nesanti ES nare.

⁴ Dėl teisės aktų nustatytą auditą atliekančių auditorių patvirtinimo pagal Teisės aktų nustatyto audito direktyvos 14 straipsnį procedūrų, kurios išstojimo dieną tebevykdomos, *Europos Sąjungos ir Jungtinės Karalystės Vyriausybės derybininkų bendroje ataskaitoje dėl pažangos, padarytos derybų pagal ES sutarties 50 straipsnį dėl tvarkingo Jungtinės Karalystės išstojimo iš Europos Sąjungos pirmajame etape*, nustatyta, kad šios procedūros asmenų, kuriems ši ataskaita taikoma, atžvilgiu bus baigtos pagal Sąjungos teisę (32 dalis): https://ec.europa.eu/commission/publications/joint-report-negotiators-european-union-and-united-kingdom-government-progress-during-phase-1-negotiations-under-article-50-teu-united-kingdoms-orderly-withdrawal-european-union_en.

⁵ 2006 m. gegužės 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2006/43/EB dėl teisės aktų nustatyto metinės finansinės atskaitomybės ir konsoliduotos finansinės atskaitomybės audito (OL L 157, 2006 6 9, p. 87).

1. TEISĖ ATLIKTI TEISĖS AKTŲ NUSTATYTUS AUDITUS ES

- Fiziniai asmenys, Jungtinės Karalystės patvirtinti kaip auditoriai (*Jungtinės Karalystės auditoriai*), nuo išstojimo dienos bus laikomi *trečiosios šalies auditoriais* ir taikant Teisės aktų nustatyto audito direktyvą nebebus laikomi *teisės aktų nustatytą auditą atliekančiais auditoriais*⁶. Jungtinės Karalystės patvirtinti audito subjektai (*Jungtinės Karalystės audito subjektai*) bus laikomi *trečiosios šalies audito subjektais* ir taikant Teisės aktų nustatyto audito direktyvą nebebus laikomi *audito įmonėmis*. Nei *Jungtinės Karalystės auditoriai*, nei *Jungtinės Karalystės audito subjektai* pagal Teisės aktų nustatyto audito direktyvą neturės teisės atlikti teisės aktų nustatytą auditą, kurių reikalaujama pagal valstybės narės teisę.
- Vienoje iš 27 ES valstybių narių patvirtinta *audito įmonė* turėtų atidžiai išnagrinėti, ar nuo išstojimo dienos ji toliau atitiks Teisės aktų nustatyto audito direktyvos 3 straipsnio 4 dalyje nustatytas sąlygas, visų pirma susijusias su balsavimo teisėmis *audito įmonėje* ir jos administracijos arba valdymo organo nariais.

2. TREČIOSIOS ŠALIES AUDITORIŲ IR AUDITO SUBJEKTŲ REGISTRAVIMAS

- Nuo išstojimo dienos *Jungtinės Karalystės auditorius* ar *Jungtinės Karalystės audito subjektas*, teikiantis audito išvadas dėl įmonių, įsteigtų ne ES, kurių perleidžiamaisiais vertybiniais popieriais leidžiama prekiauti ES valstybės narės reguliuojamoje rinkoje⁷, metinių arba konsoliduotųjų ataskaitų, pagal Teisės aktų nustatyto audito direktyvos 45 straipsnį turės būti registruotas toje valstybėje narėje kaip *trečiosios šalies auditorius* arba *trečiosios šalies audito įmonė*⁸.
- Neužsiregistravus, visos tokios audito išvados neturės teisinės galios atitinkamoje valstybėje narėje.
- Pagal Teisės aktų nustatyto audito direktyvos 45 straipsnį registruotiems *Jungtinės Karalystės auditoriams* arba *Jungtinės Karalystės audito subjektams* iš principo bus taikomos registracijos valstybės narės viešosios priežiūros, kokybės užtikrinimo, tyrimų bei sankcijų sistemos (plg. Teisės aktų nustatyto audito direktyvos 45 straipsnio 3 dalį)⁹.

⁶ Pagal Teisės aktų nustatyto audito direktyvos 44 straipsnį *Jungtinės Karalystės auditorius*, kaip *trečiosios šalies auditorius*, galėtų siekti, kad valstybė narė jį patvirtintų *teisės aktų nustatytą auditą atliekančiu auditoriumi*; tačiau tam, *inter alia*, taikomas abipusiškumo principas. Pagal Teisės aktų nustatyto audito direktyvos 44 straipsnį patvirtintiems *trečiosios šalies auditoriams* taikoma atitinkamų valstybės narės institucijų priežiūra.

⁷ Išskyrus didelės nominaliosios vertės skolos vertybinių popierių emitentus (plg. Teisės aktų nustatyto audito direktyvos 45 straipsnio 1 dalį).

⁸ Teisės aktų nustatyto audito direktyvos 16 straipsnio 2 dalis ir 17 straipsnio 2 dalis.

⁹ Nedarant poveikio lygiavertiškumo atveju nukrypti leidžiančiais nuostatai (plg. Teisės aktų nustatyto audito direktyvos 46 straipsnį).

3. KITI ASPEKTAI

- **Teisės aktų nustatytas ES įmonių, turinčių patronuojamųjų įmonių Jungtinėje Karalystėje, konsoliduotųjų ataskaitų auditas** Pagal Teisės aktų nustatyto audito direktyvos 27 straipsnį (dėl teisės aktų nustatyto konsoliduotųjų finansinių ataskaitų audito) valstybėje narėje patvirtintas *teisės aktų nustatytą auditą atliekantis auditorius* arba *audito įmonė*, veikiantys kaip ES įmonės grupės auditorius, atlikdami tos įmonės patronuojamųjų įmonių Jungtinėje Karalystėje auditą turės atsižvelgti į tai, kad pagal to straipsnio reikalavimus atitinkamas *Jungtinės Karalystės auditorius* arba *Jungtinės Karalystės audito subjektas* bus laikomas *trečiosios šalies auditoriumi* arba *trečiosios šalies audito subjektu* (pvz., grupės auditorius vertins ir tikrins *Jungtinės Karalystės auditoriaus* arba *Jungtinės Karalystės audito subjekto* audito darbą).
- **Teisės aktų nustatytą auditą atliekančių ES auditorių ir audito įmonių bendradarbiavimas su Jungtinės Karalystės kompetentingomis institucijomis** Pagal Teisės aktų nustatyto audito direktyvos 23 straipsnio 5 dalies antrą pastraipą (dėl konfidencialumo ir profesinės paslapties) valstybėje narėje patvirtintas *teisės aktų nustatytą auditą atliekantis auditorius* arba *audito įmonė*, atliekantis ES įmonės, priklausančios įmonių grupei, kurios patronuojančioji įmonė yra Jungtinėje Karalystėje, arba ES įmonės, kuri Jungtinėje Karalystėje išleido vertybinius popierius, teisės aktų nustatytą auditą, Jungtinės Karalystės kompetentingoms institucijoms gali perduoti audito darbo dokumentus arba kitus turimus su tos audituojamos ES įmonės auditu susijusius dokumentus tik Teisės aktų nustatyto audito direktyvos 47 straipsnyje nustatytais sąlygomis. Visų pirma tam reikia gauti atitinkamos valstybės narės sutikimą ir kompetentingos institucijos turi būti sudariusios abipusiškumo principu paremtus darbo susitarimus.

Tai, kas išdėstyta pirmiau, nedaro poveikio valstybės narės kompetentingos institucijos pagal Teisės aktų nustatyto audito direktyvos 44 straipsnį turimai teisei trečiosios šalies auditorių patvirtinti teisės aktų nustatytą auditą atliekančiu auditoriumi.

Įmonių finansinių ataskaitų auditui skirtoje Komisijos interneto svetainėje (https://ec.europa.eu/info/business-economy-euro/company-reporting-and-auditing/auditing-companies-financial-statements_en) pateikiama bendros informacijos apie teisės aktų nustatytus auditus. Prireikus šie tinklalapiai bus atnaujinti pateikiant daugiau informacijos.

Europos Komisija

Finansinio stabilumo, finansinių paslaugų ir kapitalo rinkų sąjungos generalinis direktoratas